

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ Μ.Ε. ΠΡΟΟΔΟΣ

ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ 104, ΚΑΛΛΙΘΕΑ (ΤΗΛ. : 210 9514517)

& ΑΙΓΑΙΟΥ 109, ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ (ΤΗΛ. :210 9355996)

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

www.proodos.gr

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016

Α΄ΚΕΙΜΕΝΑ

...Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur.Cum civitas bellum gerit,magistratus creantur cum vitae **necisque** potestate.Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur.

...eum latentem adgnovit;extractum imperatorem eum salutavit.Hinc ad commilitones suos eum adduxit.Ab his in castra delatus est **tristis** et trepidus, dum obvia turba quasi moriturum eum miseratur.Postero **die** Claudius imperator factus est.

...Ibi vix animum sollicitum somno dederat ,cum repente apparuit ei species horrenda.Existimavit ad se venire hominem ingentis magnitudinis et **facie** squalida,similem effigiei mortui.Quem simul aspexit Cassius,timorem concepit nomenque eius audire cupivit.Respondit ille se esse Orcum...Paucis post diebus res ipsa fidem somnii confirmavit.

...Lex enim est fundamentum libertatis,fons **aequitatis**...sic enim liberi esse possumus.

Tum Sulpicius Gallus **de** caeli **ratione** et de stellarum lunaeque statu ac motibus disputavit eoque modo exercitum alacrem **in pugnam** misit.

Caesar propter frumenti inopiam legiones in hibernis multis conlocat...Vim hostium **cavere** debetis.

...Postea Alpes,quae Italiam ab Gallia seiungunt,cum elephantis transiit... Ibi Hannibal bellum cum Romanis componere frustra cupivit.

Β΄ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε τα τρία πρώτα αποσπάσματα.

(Μονάδες 40)

2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

locis: κλητική ίδιου αριθμού

fluminibus: αιτιατική αντίθετου αριθμού

civitas: αιτιατική πληθυντικού

equestribus proeliis: κλητική ενικού

suos: αφαιρετική ενικού ίδιου γένους για έναν κτήτορα και ονομαστική πληθυντικού θηλυκού γένους για πολλούς κήτορες

species horrenda: ίδια πτώση αντίθετου αριθμού

similem: ονομαστική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος

somnii: δοτική πληθυντικού

fons: γενική ενικού

exercitum alacrem: αφαιρετική ενικού

elephantis: γενική πληθυντικού

(Μονάδες 15)

3. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

lavantur: απαρέμφατο συντελεσμένου μέλλοντα ίδιας φωνής

latentem: αφαιρετική ενικού μετοχής ενεστώτα στο ίδιο γένος

adgnovit: αιτιατική σουπίνου

extractum: απαρέμφατο ενεστώτα στην ίδια φωνή

delatus est: β΄ ενικό οριστικής ενεστώτα ίδιας φωνής

factus est: β΄ ενικό υποτακτικής παρατατικού ίδιας φωνής και γ΄ πληθυντικό οριστικής υπερσυντελικού ίδιας φωνής

mortui: γενική ενικού μετοχής μέλλοντα στο ουδέτερο γένος

dederat: απαρέμφατο παρακειμένου ίδιας φωνής

concepit: ίδιο πρόσωπο υποτακτικής μέλλοντα ίδιας φωνής

esse: α΄ πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα

possumus: β΄ πληθυντικό υποτακτικής παρακειμένου

misit: απαρέμφατο μέλλοντα αντίθετης φωνής

debetis: β΄ ενικό οριστικής παρατατικού ίδιας φωνής

transiit: αιτιατική ενικού μετοχής ενεστώτα στο αρσενικό γένος

(Μονάδες 15)

4. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις και να γράψετε από πού εξαρτώνται:

necisque, tristis, die, facie, aequitatis, de ratione, in pugnam, cavere.

(Μονάδες 8)

5. Respondit ille se esse Orcum:

i) Να χαρακτηρίσετε συντακτικά το απαρέμφατο.

ii) Να εντοπίσετε το υποκείμενο του απαρεμφάτου και να αιτιολογήσετε την πτώση του.

(Μονάδες 5)

6. Nomenque eius audire cupivit:

i) Να χαρακτηρίσετε συντακτικά το «eius»

ii) Να αντικαταστήσετε το «eius» με τον κατάλληλο τύπο της αντωνυμίας «suus, sua, suum» και να δηλώσετε τη διαφορά στη σημασία.

(Μονάδες 4)

7. Να μετατρέψετε τη σύνταξη στην ενεργητική φωνή:

Germani in fluminibus lavantur.

(Μονάδες 2)

8. Να δηλωθεί η ίδια επιρρηματική έννοια με άλλο τρόπο:

Paucis post diebus

(Μονάδες 1)

9. Να χαρακτηρίσετε τον εμπρόθετο προσδιορισμό (και εξάρτηση) και να δηλώσετε την ίδια επιρρηματική σχέση με άλλη πρόθεση και άλλη πτώση: propter inopiam

(Μονάδες 4)

10. Να κάνετε πλήρη χαρακτηρισμό των παρακάτω δευτερευουσών προτάσεων:

-cum civitas bellum gerit

-cum repente apparuit ei species horrenda

(Μονάδες 6)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ

(23/10/16)

1.Σελ. 37: «Σε πάρα πολύ...πεζοί».

Σελ. 41: «Τον αναγνώρισε...αυτοκράτορας».

Σελ. 32: «Εκεί...του ονείρου».

2. loca

flumen

civitates/-is

equestre proelium

suo,suae

species horrendae

similia

somniis

fontis

exercitu alacri

elephantorum/elephantium

3.lavatos/lautos fore

latente

adgnitum

extrahi

deferris/-re

fieres/facti erant

morituri

dedisse

concepturus sit

simus

potueritis

missum iri

debebas

transeuntem

4.necisque: γενική αντικειμενική στο potestate

tristis: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο εννοούμενο υποκείμενο Claudius

die: αφαιρετική του χρόνου στο ρήμα factus est

facie: αφαιρετική της ιδιότητας στο *hominem*

aequitatis: γενική υποκειμενική στο *fons*

de ratione: εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς στο ρήμα *disputavit*

in pugnam: εμπρόθετος προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα *misit*

cavere: τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα *debetis*

5.

i) *esse*: ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα *respondit*

ii) *se*: υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου *esse*. Στην ταυτοπροσωπία το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου τίθεται σε αιτιατική και δεν παραλείπεται παρόλο που ταυτίζεται με το υποκείμενο του ρήματος. Λατινισμός ειδικού απαρεμφάτου.

6.

i) *eius*: γενική κτητική στο *nomenque*

ii) *Nomenque suum* *audire cupivit*.

Στην πρώτη περίπτωση: Θέλησε να πληροφορηθεί το όνομά του (κάποιου άλλου) (κτήση χωρίς αυτοπάθεια).

Στην δεύτερη περίπτωση: Θέλησε να πληροφορηθεί το όνομά του (το δικό του) (κτήση με αυτοπάθεια).

7. *Germani in fluminibus se lavant*.

8. *Post paucos dies*

9. **Propter inopiam:** Εμπρόθετος προσδιορισμός του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου στο ρήμα *conlocat*.

ex/de/ab inopia

10. Cum civitas bellum gerit: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στην κύρια που ακολουθεί, με ρήμα το *creantur*. Εισάγεται με τον χρονικό επαναληπτικό σύνδεσμο *cum* και εκφέρεται με οριστική, γιατί η πράξη μας ενδιαφέρει από καθαρά χρονική άποψη, και χρόνου ενεστώτα γιατί δηλώνει την αόριστη επανάληψη στο παρόν και στο μέλλον.

cum repente apparuit ei species horrenda: δευτερεύουσα χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης «*Ibi vix animum sollicitum somno dederat*». Εισάγεται με τον αντίστροφο σύνδεσμο *cum*, γιατί δηλώνει αιφνίδιο γεγονός (ονομάζεται αντίστροφος, γιατί το κύριο νόημα βρίσκεται στη δευτερεύουσα και το δευτερεύον στην κύρια), εκφέρεται με οριστική παρακειμένου και σε σχέση με την προσδιοριζόμενη κύρια πρόταση δηλώνει το υστερόχρονο στο παρελθόν. Μετά τον αντίστροφο *cum* υπάρχει το επίρρημα *repente*, ενώ στην κύρια πρόταση (σε υπερσυντέλικο το ρήμα της) υπάρχει το επίρρημα *vix*.